

2024/1682

13.6.2024

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2024/1682

z dnia 4 marca 2024 r.

**zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1009 w odniesieniu do
dodawania przetworzonego obornika jako materiału składowego w produktach nawozowych UE**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1009 z dnia 5 czerwca 2019 r. ustanawiające przepisy dotyczące udostępniania na rynku produktów nawozowych UE, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 i (WE) nr 1107/2009 oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 2003/2003⁽¹⁾, w szczególności jego art. 42 ust. 1,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu (UE) 2019/1009 ustanowiono przepisy dotyczące udostępniania na rynku produktów nawozowych UE. Produkty nawozowe UE mogą zawierać produkty pochodne w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009⁽²⁾. Zgodnie z art. 5 rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 punkt końcowy w łańcuchu produkcyjnym przetworzonego obornika został określony w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2023/1605⁽³⁾.
- (2) Zgodnie z art. 42 ust. 5 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2019/1009 Wspólne Centrum Badawcze Komisji (JRC) oceniło przetworzony obornik w odniesieniu do istotnych aspektów nieuwzględnionych do celów określenia punktu końcowego w łańcuchu produkcyjnym⁽⁴⁾.
- (3) Przetworzony obornik może być przedmiotem znacznego handlu na rynku wewnętrznym, ponieważ jest produktem pochodnym powszechnie stosowanym w nawozach organicznych i polepszaczach gleby. Ustanowienie wymogów dotyczących oznakowania CE produktów nawozowych UE zawierających przetworzony obornik ułatwiłoby handel takimi produktami na rynku wewnętrznym. JRC stwierdziło, że wprowadzenie przetworzonego obornika do kategorii materiałów składowych 10 w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2019/1009 ułatwiłoby również wdrożenie dyrektywy Rady 91/676/EWG⁽⁵⁾ poprzez promowanie przenoszenia przetworzonego obornika z regionów o wysokim zagęszczeniu składników odżywczych do regionów o ich niskim zagęszczeniu.
- (4) Przetworzony obornik zawiera substancje organiczne i składniki odżywcze, w szczególności azot i fosfor, dwa z trzech podstawowych makroskładników odżywczych określonych w rozporządzeniu (UE) 2019/1009. Udowodnił on swoją wartość agronomiczną w długiej historii stosowania.

⁽¹⁾ Dz.U. L 170 z 25.6.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1009/oj>.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określające przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (Dz.U. L 300 z 14.11.2009, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1069/oj>).

⁽³⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/1605 z dnia 22 maja 2023 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 w odniesieniu do określania punktów końcowych w łańcuchu produkcyjnym niektórych nawozów organicznych i polepszaczy gleby (Dz.U. L 198 z 8.8.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1605/oj).

⁽⁴⁾ Huygens, D, Technical proposals for processed manure as a component material for EU Fertilising Products.

⁽⁵⁾ Dyrektywa Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz.U. L 375 z 31.12.1991, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj>).

- (5) W celu zapewnienia, aby produkt nawozowy UE zawierający przetworzony obornik utrzymywał swoją zawartość składników pokarmowych w czasie, zawartość żywotnych nasion chwastów lub propaguli roślin była ograniczona oraz zmniejszyła się emisja składników pokarmowych do środowiska podczas przechowywania, konieczne jest wprowadzenie wymogu przetwarzania oprócz przetwarzania niezbędnego do osiągnięcia punktu końcowego w łańcuchu produkcyjnym. W związku z tym przetworzony obornik powinien być dalej przetwarzany, tak aby przechodził przez sito o oczkach mniejszych od rozmiarów znanych nasion chwastów, lub powinien być granulowany lub peletowany w określonych warunkach, które gwarantują, że nasiona chwastów nie są już żywotne. Każde inne przetwarzanie może być również stosowane, o ile zapewni ono ograniczenie zawartości żywotnych nasion chwastów. Alternatywnie przetworzony obornik mógłby również być dalej przetwarzany w celu spełnienia jednego z kryteriów stabilności określonych dla kategorii materiałów składowych 3 (kompostu). Dzięki temu powstały materiał byłby stabilny, rozkład nie byłby kontynuowany po wprowadzeniu produktu do obrotu, a nasiona chwastów nie byłyby już żywotne po procesie kompostowania.
- (6) Należy ustanowić dodatkowe kryterium bezpieczeństwa, aby ograniczyć zawartość 16 wielopierścieniowych węglodorów aromatycznych (WWA₁₆) ⁽⁶⁾, które mogą powstawać podczas przetwarzania obornika. W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1021 ⁽⁷⁾ określono wymogi dotyczące redukcji uwalniania WWA₁₆ jako substancji produkowanych w sposób niezamierzony w trakcie procesów produkcyjnych, ale nie wprowadzono wartości dopuszczalnej dla takich przypadków. Biorąc pod uwagę wysokie ryzyko związane z obecnością takich zanieczyszczeń w produktach nawozowych, należy wprowadzić bardziej rygorystyczne wymogi niż określone w rozporządzeniu (UE) 2019/1021. Taką wartość dopuszczalną należy określić na poziomie materiału składowego, aby zapewnić spójność z rozporządzeniem (UE) 2019/1021, i powinna ona mieć zastosowanie oprócz kryteriów bezpieczeństwa określonych w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2019/1009 dla odpowiedniej kategorii funkcji produktów. Aby ułatwić procedurę oceny zgodności i uniknąć niepotrzebnych kosztów, należy wprowadzić możliwość założenia zgodności z tym wymogiem bez przeprowadzania badań, jeżeli z procesu produkcyjnego jasno wynika, że nie przekroczono tej wartości dopuszczalnej.
- (7) Przetworzony obornik może zostać poddany dodatkowemu przetworzeniu w celu dalszej poprawy jego wartości agronomicznej lub bezpieczeństwa. Powszechnie stosowane obecnie metody przetwarzania, takie jak rozdzielanie substancji stałych i płynnych, suszenie, peletowanie i odzysk składników odżywczych, należy włączyć do kategorii materiałów składowych 10 w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2019/1009. Etapy przetwarzania obornika nie powinny jednak obejmować procesów konwersji termochemicznej w wysokich temperaturach lub ciśnieniach, takich jak upłynnianie, karbonizacja hydrotermalna, piroliza, gazyfikacja lub spalanie, ponieważ takie procesy są objęte innymi kategoriami materiałów składowych ze względu na szczególny charakter procesu przekształcania materiału.
- (8) Jako dodatkowy środek bezpieczeństwa dodatki potrzebne do przetwarzania obornika powinny być rejestrowane na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁸⁾ zgodnie ze szczegółowymi warunkami już określonymi w rozporządzeniu (UE) 2019/1009 w odniesieniu do dodatków należących do innych kategorii materiałów składowych. Zapewniłoby to uwzględnienie przez producentów stosowania dodatków w produkcji nawozowym na etapie przeprowadzania oceny ryzyka na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 oraz rejestrowanie również materiałów o niskiej wielkości obrotu.
- (9) Ponadto przetworzony obornik może być dostępny na rynkach lokalnych w ilościach przekraczających popyt. W celu zapewnienia, aby jego długoterminowe przechowywanie w nieoptymalnych warunkach nie prowadziło do niekorzystnych skutków dla środowiska, należy ograniczyć czas, w którym może być stosowany jako materiał składowy w produktach nawozowych UE.

⁽⁶⁾ Suma naftalenu, acenaftyłenu, acenaftenu, fluorenu, fenantrenu, antracenu, fluorantenu, pirenu, benzo[a]antracenu, chryzenu, benzo[b]fluorantenu, benzo[k]fluorantenu, benzo[a]pirenu, indeno[1,2,3-cd]pirenu, dibenzo[a,h]antracenu oraz benzo[g,h,i]peryłenu.

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1021 z dnia 20 czerwca 2019 r. dotyczące trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 169 z 25.6.2019, s. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1021/oj>).

⁽⁸⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielenia zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>).

- (10) Należy wprowadzić ogólny wymóg dotyczący etykietowania produktów nawozowych UE zawierających przetworzony obornik, aby informować użytkowników końcowych o potencjalnym wpływie uwalniania amoniaku w procesie stosowania przetworzonego obornika na jakość powietrza oraz zalecić użytkownikom, aby stosowali odpowiednie środki w celu zmniejszenia takiego wpływu.
- (11) Przetworzony obornik może zawierać aminopyralid lub klopyralid – substancje, dla których określono najwyższe dopuszczalne poziomy pozostałości w żywności i paszy zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady^(*). Użytkownicy produktów nawozowych UE zawierających taki przetworzony obornik powinni zatem być w pełni informowani o obecności tych substancji, aby mogli zastosować niezbędne środki w celu zapewnienia zgodności uzyskanych upraw z najwyższymi dopuszczalnymi poziomami pozostałości.
- (12) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) 2019/1009,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (UE) 2019/1009 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w załączniku II wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem I do niniejszego rozporządzenia;
- 2) w załączniku III wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem II do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 4 marca 2024 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN

^(*) Rozporządzenie (we) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni, zmieniające dyrektywę Rady 91/414/EWG (Dz.U. L 70 z 16.3.2005, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2005/396/oj>).

ZAŁĄCZNIK I

W części II załącznika II do rozporządzenia (UE) 2019/1009, CMC 10 otrzymuje brzmienie:

„CMC 10: PRODUKTY POCHODNE W ROZUMIENIU ROZPORZĄDZENIA (WE) NR 1069/2009

1. Produkt nawozowy UE może zawierać produkty pochodne w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 1069/2009, które osiągnęły punkt końcowy w łańcuchu produkcyjnym określony zgodnie z tym rozporządzeniem oraz zostały wymienione w poniższej tabeli i w niej określone:

Nr	Materiał składowy	Wymogi dodatkowe
	Przetworzony obornik spełniający warunki określone w art. 3 lit. d) rozporządzenia delegowanego (UE) 2023/1605 ⁽¹⁾	<p>1.1. Produkt nawozowy UE może zawierać przetworzony obornik wyłącznie wtedy, gdy został poddany obróbce w celu osiągnięcia punktu końcowego zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009 najpóźniej 36 miesięcy przed podpisaniem deklaracji zgodności UE dla danego produktu i materiału poddanego dodatkowemu przetworzeniu w celu spełnienia co najmniej jednego z następujących warunków:</p> <p>a) co najmniej 90 % suchej masy materiału może przejść przez sito o oczkach 0,25 mm;</p> <p>b) materiał został granulowany pod ciśnieniem, peletowany, suszony w temperaturze wyższej niż 100 °C lub został poddany jakiegokolwiek równoważnemu procesowi, który zapewnia, aby zawartość żywotnych nasion chwastów i propaguli roślin w przetworzonym oborniku nie przekraczała 3 jednostek/l; lub</p> <p>c) materiał spełnia co najmniej jedno z kryteriów stabilności określonych w CMC 3 pkt 5.</p> <p>1.2. Materiał, o którym mowa w pkt 1.1, może zostać poddany co najmniej jednemu z następujących procesów dodatkowych:</p> <p>a) metodom przetwarzania, o których mowa w CMC 2;</p> <p>b) oczyszczaniu biologicznemu obejmującemu nitrifikację i denitryfikację;</p> <p>c) mechanicznemu oddzieleniu frakcji stałych i ciekłych;</p> <p>d) procesom odzyskiwania składników odżywczych lub węgla organicznego, bez zamiaru modyfikacji materiału w inny sposób;</p> <p>e) przetwarzaniu chemicznemu w celu zmiany pH bez zamiaru modyfikacji materiału w inny sposób;</p> <p>f) fizycznemu przetwarzaniu w celu usunięcia wody i przekształcenia materiału w proszek, granulki lub pelet, bez zamiaru modyfikacji materiału w inny sposób.</p> <p>1.3. Dodatki potrzebne do przetwarzania, o którym mowa w pkt 1.1 i 1.2, mogą być stosowane, pod warunkiem że:</p> <p>a) dodatek spełnia wymóg określony w CMC 1 pkt 2;</p> <p>b) stężenie dodatków niezbędnych w każdym z procesów nie przekracza 5 % masy przetworzonego obornika lub frakcji wykorzystanych jako wsad w danym procesie.</p> <p>1.4. Przetworzony obornik nie może zawierać więcej WWA₁₆ ⁽²⁾ niż 6 mg/kg suchej masy.</p> <p>1.5. Przetworzony obornik stosowany jako materiał składowy w produkcie nawozowym UE przechowuje się w sposób chroniący go przed opadami i bezpośrednim światłem słonecznym.</p>

⁽¹⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/1605 z dnia 22 maja 2023 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 w odniesieniu do określania punktów końcowych w łańcuchu produkcyjnym niektórych nawozów organicznych i polepszaczy gleby (Dz.U. L 198 z 8.8.2023, s. 1).

⁽²⁾ Suma naftalenu, acenaftylenu, acenaftenu, fluorenu, fenantrenu, antracenu, fluorantenu, pirenu, benzo[a]antracenu, chryzenu, benzo[b]fluorantenu, benzo[k]fluorantenu, benzo[a]pirenu, indeno[1,2,3-cd]pirenu, dibenzo[a,h]antracenu oraz benzo[g,h,i]peryleny.

2. W przypadku gdy zgodność z wymogiem określonym w pkt 1.4 wynika w sposób oczywisty i niekwestionowany z charakteru lub przetwarzania materiału składowego lub procesu produkcji produktu nawozowego UE, zgodność taką można domniemywać w procedurze oceny zgodności bez weryfikacji (takiej jak badanie), na odpowiedzialność producenta.”
-

ZAŁĄCZNIK II

W części I załącznika III do rozporządzenia (UE) 2019/1009 dodaje się pkt 7c i 7d w brzmieniu:

- „7c. W przypadku gdy produkt nawozowy UE zawiera przetworzony obornik, o którym mowa w załączniku II część II CMC 10, na etykiecie zamieszcza się informacje o potencjalnym wpływie uwalniania amoniaku w procesie stosowania nawozu na jakość powietrza oraz zalecenie dla użytkowników, aby stosowali odpowiednie środki zaradcze

Jeżeli produkt nawozowy UE zawiera przetworzony obornik, o którym mowa w załączniku II część II CMC 10, na etykiecie umieszcza się następujące ostrzeżenie: »Produkt ten może zawierać aminopyralid lub klopyralid i nie może być stosowany do produkcji roślin podatnych na te substancje, takich jak fasola, koniczyna, soczewica, groch, sałata, słoneczniki i pomidory. Produkt ten musi być stosowany w taki sposób, aby uniknąć przekroczenia najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości w żywności lub paszy określonych zgodnie z rozporządzeniem (WE) 396/2005« lub podobne ostrzeżenie. Takie ostrzeżenie nie jest konieczne w przypadku produktów nawozowych UE zawierających przetworzony obornik zawierający nie więcej niż 50 µg aminopyralidu lub klopyralidu/kg suchej masy.

- 7d. W przypadku gdy produkt nawozowy UE zawiera materiał składowy z obornika, należy wskazać całkowitą zawartość azotu pochodzącego z obornika.”
-